

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 41.441/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 9 oktober 2006 door de Minister van Werk verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een ontwerp van amendementen van de Regering op het ontwerp van wet "tot wijziging van verschillende bepalingen betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk waaronder deze betreffende de bescherming tegen geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk" (40.632/1), heeft op 12 oktober 2006 het volgende advies gegeven:

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd

"door het feit dat de nodige maatregelen dienen te worden getroffen voor de omzetting in Belgisch recht van drie richtlijnen betreffende discriminatie, waarvan de termijnen voor omzetting reeds verstreken is en dat dit snel dient te gebeuren om te vermijden dat België zou in gebreke worden gesteld wegens laattijdige omzetting van deze richtlijnen in nationale wetgeving. Het gaat om de volgende richtlijnen:

- De richtlijn 2000/43/EG van de Raad van 29 juni 2000 houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming, waarvan artikel 16 bepaalt dat de nodige maatregelen dienen getroffen te worden om uiterlijk op 19 juli 2003 aan deze richtlijn te voldoen;
- De richtlijn 2000/78/EG van de Raad van 27 november 2000 tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in arbeid en beroep waarvan artikel 18 bepaalt dat de nodige maatregelen dienden getroffen te worden om uiterlijk op 2 december 2003 aan deze richtlijn te voldoen;
- De richtlijn 2002/73/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2002 tot wijziging van richtlijn 76/207/EEG van de Raad betreffende de tenuitvoerlegging van het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen ten aanzien van de toegang tot het arbeidsproces, de beroepsopleiding en de promotiekansen, en ten aanzien van de arbeidsvoorwaarden, waarvan artikel 2 bepaalt dat de nodige maatregelen dienden getroffen te worden om uiterlijk op 5 oktober 2005 aan deze richtlijn te voldoen.

De dringende noodzakelijkheid wordt eveneens gemotiveerd door het feit dat het wetsontwerp tot wijziging van verschillende bepalingen betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk waaronder deze betreffende de bescherming tegen geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk al ingediend is in het Parlement en binnenkort wordt behandeld in het Parlement en het noodzakelijk is dat het wetgevingsproces geen vertraging oploopt".

*

* *

Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan. Dit onderzoek noopt slechts tot het maken van de hiernavolgende opmerking.

.../...

Artikel 12

Het ontworpen artikel 32*duodecies*, eerste lid, 5° en 6°, van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk strekt ertoe aan respectievelijk het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding ¹ (hierna: het Centrum) en het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen ² (hierna: het Instituut) de bevoegdheid te verlenen om in rechte op te treden. Deze bevoegdheid heeft betrekking op de verdediging van de rechten van de personen op wie hoofdstuk *Vbis* - Bijzondere bepalingen betreffende geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk, van die wet, van toepassing is, en geldt in alle geschillen waartoe de toepassing van dit hoofdstuk aanleiding zou kunnen geven.

Gelet hierop, zal ook in artikel 3, tweede lid, 5°, van de wet van 15 februari 1993 en in artikel 4, eerste lid, 6°, van de wet van 16 december 2002, waarin de bevoegdheid om in rechte op te treden van respectievelijk het Centrum en het Instituut limitatief wordt omschreven, uitdrukkelijk melding moeten worden gemaakt van voornoemd hoofdstuk *Vbis* van de wet van 4 augustus 1996. Hiertoe zullen artikel 43 van het ontwerp van wet ter bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie en artikel 40 van het ontwerp van wet ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen, waarover de Raad van State, afdeling wetgeving, op 6 oktober 2006 respectievelijk de adviezen 41.419/AV en 41.418/AV heeft gegeven, en waarin de bevoegdheid om in rechte op te treden van respectievelijk het Centrum en het Instituut wordt gewijzigd, moeten worden vervolledigd met een verwijzing naar voornoemd hoofdstuk *Vbis* van de wet van 4 augustus 1996.

⁽¹⁾ Opgericht bij de wet van 15 februari 1993 tot oprichting van een Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding.

⁽²⁾ Opgericht bij de wet van 16 december 2002 houdende oprichting van het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT,	
	W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	M. RIGAUX,	assessoren van de
	M. TISON,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. PAS, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

M. VAN DAMME

ROYAUME DE BELGIQUE

Avis 41.441/1

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de l'Emploi, le 9 octobre 2006, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'amendements du Gouvernement sur le projet de loi "modifiant plusieurs dispositions relatives au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail dont celles relatives à la protection contre la violence et le harcèlement moral et sexuel au travail (40.632)", a donné le 12 octobre 2006 l'avis suivant:

Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée comme suit :

"door het feit dat de nodige maatregelen dienen te worden getroffen voor de omzetting in Belgisch recht van drie richtlijnen betreffende discriminatie, waarvan de termijnen voor omzetting reeds verstreken is en dat dit snel dient te gebeuren om te vermijden dat België zou in gebreke worden gesteld wegens laattijdige omzetting van deze richtlijnen in nationale wetgeving. Het gaat om de volgende richtlijnen:

- De richtlijn 2000/43/EG van de Raad van 29 juni 2000 houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming, waarvan artikel 16 bepaalt dat de nodige maatregelen dienen getroffen te worden om uiterlijk op 19 juli 2003 aan deze richtlijn te voldoen;
- De richtlijn 2000/78/EG van de Raad van 27 november 2000 tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in arbeid en beroep waarvan artikel 18 bepaalt dat de nodige maatregelen dienden getroffen te worden om uiterlijk op 2 december 2003 aan deze richtlijn te voldoen;
- De richtlijn 2002/73/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2002 tot wijziging van richtlijn 76/207/EEG van de Raad betreffende de tenuitvoerlegging van het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen ten aanzien van de toegang tot het arbeidsproces, de beroepsopleiding en de promotiekansen, en ten aanzien van de arbeidsvoorwaarden, waarvan artikel 2 bepaalt dat de nodige maatregelen dienden getroffen te worden om uiterlijk op 5 oktober 2005 aan deze richtlijn te voldoen.

De dringende noodzakelijkheid wordt eveneens gemotiveerd door het feit dat het wetsontwerp tot wijziging van verschillende bepalingen betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk waaronder deze betreffende de bescherming tegen geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk al ingediend is in het Parlement en binnenkort wordt behandeld in het Parlement en het noodzakelijk is dat het wetgevingsproces geen vertraging oploopt".

*

* *

En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites. Cet examen donne lieu à l'unique observation suivante.

.../...

Article 12

L'article 32^{duodecies}, alinéa 1er, 5° et 6°, en projet de la loi du 4 août 1996 relative au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail entend donner pouvoir respectivement au Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme ¹ (ci-après : le Centre) et à l'Institut pour l'égalité des femmes et des hommes ² (ci-après : l'Institut) d'ester en justice. Ce pouvoir concerne la défense des droits des personnes à qui s'applique le chapitre *Vbis* - Dispositions spécifiques concernant la violence et le harcèlement moral ou sexuel au travail - de cette loi, et vaut pour tous les litiges auxquels l'application de ce chapitre pourrait donner lieu.

En conséquence, il faudra également mentionner expressément le chapitre *Vbis* précité à l'article 3, alinéa 2, 5°, de la loi du 15 février 1993 et à l'article 4, alinéa 1er, 6°, de la loi du 16 décembre 2002, qui décrivent de manière restrictive le pouvoir d'agir en justice, respectivement du Centre et de l'Institut. Pour ce faire, il y aura lieu de compléter par une référence au chapitre *Vbis* précité de la loi du 4 août 1996 les articles 43 du projet de loi tendant à lutter contre certaines formes de discrimination et 40 du projet de loi tendant à lutter contre la discrimination entre les hommes et les femmes, à propos desquels le Conseil d'État, section de législation, a donné le 6 octobre 2006, respectivement les avis 41.419/AG et 41.418/AG, et qui modifient le pouvoir distinct d'agir en justice respectivement du Centre et de l'Institut.

⁽¹⁾ Créé par la loi du 15 février 1993 créant un Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme.

⁽²⁾ Créé par la loi du 16 décembre 2002 portant création de l'Institut pour l'égalité des femmes et des hommes.

La chambre était composée de

Messieurs	M. VAN DAMME,	président de chambre,
	J. BAERT, W. VAN VAERENBERGH,	conseillers d'État,
	M. RIGAUX, M. TISON,	assesseurs de la section de législation,
Madame	A. BECKERS,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. W. PAS, auditeur.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. W. VAN VAERENBERGH.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

A. BECKERS

M. VAN DAMME